संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीचे बळकटीकरण व ग्रामसभेला जोडणे तसेच वनक्षेत्रात असलेल्या गड-किल्ल्यांचे जतन करणे.

महाराष्ट्र शासन

महसूल व वन विभाग,

शासन निर्णय क्रमांक : एफडीएम २०११/प्र.क्र.१००/फ-२

मंत्रालय.मुंबई-४०० ०३२,

दिनांक :- ५ ऑक्टोबर, २०११

वाचा :- १) महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्र.एमएससी/२०००/प्र.क्र.१४३/फ-२, दि.२५.०४.२००३.

२) महसूल व वन विभाग, शासन शुद्धिपत्रक क्र.एमएससी/२०००/प्र.क्र.१४३/फ-२, दि.२६.०९.२००३.

३) केंद्रिय पर्यावरण व वन विभागाचे पत्र क्र.डी.ओ.नं.१-५० एमओएस(आय/सी)ई ॲण्ड एफ/१०, दि.२९.१०.२०१०

प्रस्तावना :-

राष्ट्रीय वननीती, १९८८ अन्वये वनसंरक्षण आणि वनविकासासाठी स्थानिक लोकांचा सहभाग अभिप्रेत आहे. त्यानुषंगाने केंद्र शासनाच्या पर्यावरण आणि वन मंत्रालयाने वेळोवेळी मार्गदर्शक सूचना जारी केलेल्या आहेत. या सूचनांप्रमाणे महाराष्ट्र शासनाने दि. १६ मार्च १९९२ चा शासन निर्णय निर्गमित केला होता. त्यामध्ये दि. २५.०४.२००३ च्या शासन निर्णयान्वये सुधारणा करण्यात आली होती. दिनांक २५.४.२००३ च्या शासन निर्णयामध्ये ग्रामिणांच्या सहभागातून वन व्यवस्थापन या कार्यक्रमांतर्गत ग्रामीण परिसरातील अपगत व अवनत व वनेतर उपयोग या कार्यक्रमासाठी करण्याबाबत तसेच कार्यक्रमांतर्गत वनपडिक जमिनीचा सुध्दा आणि ४० टक्केच्या वन घनता असलेली वने (चांगली वने) यांचा अंतर्भाव करुन संयुक्त वन व्यवस्थापन समिती स्थापन करुन त्यामध्ये सर्वसाधारण समिती व कार्यकारी समितीचा अंतर्भाव केला होता. सदरहू शासन निर्णयामध्ये सर्वसाधारण समिती व कार्यकारी समितीची रचना संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीची नोंदणी, संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीचे बचत खाते, संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीच्या बैठका, कार्यक्रमासाठी क्षेत्राची निवड, क्षेत्र निवडीनंतर कार्यक्रमाच्या अंमलबजावणीसाठी समझोता समन्वय (Memorandum of Understanding), सूक्ष्म योजना (Micro Plan), सूक्ष्म योजनांना मान्यता देणाऱ्या समितीचे गठन, संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीतील सदस्यांची कर्तव्ये व जबाबदाऱ्या, समिती आणि सदस्यांना मिळणारे फायदे, रोपवन व

अवनत/चांगल्या वनक्षेत्रातील अंतिम व अंतरिम फायदे, चराईवरील नियंत्रण, सदस्यत्वाची बरखास्ती, समितीची मान्यता काढणे, अपील इत्यादी., संयुक्त वन व्यवस्थापन कार्यक्रमाच्या अंमलबजावणीतील निरीक्षण व मार्गदर्शनाकरीता राज्यस्तरीय सुकाणू समिती इत्यादिबाबतचा उहापोह केलेला आहे.

केंद्रीय वन मंत्रालयाने त्यांच्या दि. २९.१०.२०१० च्या पत्रान्वये पंचायत (अनुसूचित क्षेत्रात विस्तारीत) अधिनियम, १९९६ लक्षात घेऊन संयुक्त वन व्यवस्थापन समित्या ग्रामसभेच्या अखत्यारित आणण्याबाबत काही सूचना दिलेल्या असून सदरहू सुचनेच्या अनुषंगाने त्याचप्रमाणे वन हक्क अधिनियम अमलात आल्यामुळे संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीच्या कार्यक्रमामध्ये बदल करणे आवश्यक असल्यामुळे संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीचे बळकटीकरण व ग्रामसभेला जोडण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती. याशिवाय वन पर्यटन वाढत असले तरी वनक्षेत्रातील किल्ले व निसर्गरम्य ठिकाणांवर कोणाचेही नियंत्रण नसल्यामुळे ना-दुरुस्त झालेले असल्यामुळे व सर्व परिसरामध्ये पर्यटकांकडून कचरा टाकण्यात येत असल्यामुळे त्यांचे रक्षण व संवर्धन होणे आवश्यक आहे. म्हणून वनक्षेत्रावरील बांबूवरील अधिकार आणि जलस्त्रोत, प्रपात, पाणवठे, गड, किल्ले इत्यादी आकर्षक असणाऱ्या पर्यटन स्थळांना भेट देणाऱ्या पर्यटकांवर नियमन या बाबी देखील ग्रामसभा व त्या अंतर्गत स्थापन होणाऱ्या संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीकडे देण्याचे देखील विचाराधीन होते.

शासन निर्णय :-

वरील सर्व बाबी लक्षात घेऊन दि. २५.०४.२००३ च्या शासन निर्णयातील ज्या बाबी या शासन निर्णयान्वये चालू ठेवण्यांत आल्या आहेत अश्या बाबी वगळुन उर्वरित बाबी अधिक्रमित करुन या कार्यक्रमाबाबत खालीलप्रमाणे शासन निर्णय घेण्यात येत आहे.

१. संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीचे उद्दिष्ट्ये, समितीचे गठण, कर्तव्ये व जबाबदाऱ्या, समितीला होणारे फायदे, वनक्षेत्रामधील अंतिम व अंतरिम तोडीचे फायदे, संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीची वा समिती सदस्यत्वाची मान्यता रद्द करणे, राज्य पातळीवरील समिती याबाबतचे धोरण

१) उद्दिष्ट्ये :-

- देशाच्या वनांचे शाश्वत संरक्षण, संवर्धन आणि व्यवस्थापन या माध्यमातून गावाचा सर्वांगिण विकास साधणे.
- वनांचे सुयोग्य संरक्षण व व्यवस्थापन करुन त्यांना उत्पादक घटक म्हणून विकसित करणे व त्याकरिता पोषक असे व्यवस्थापन गावसमाजाच्या सहभागातून साध्य करणे.

- वने जास्त असलेल्या भागात वन हाच विकासाचा मुख्य आधार बनेल व त्यातून त्या भागाचा शाश्वत विकास साधेल यासाठी प्रयत्न करणे.
- ग्रामीण आणि आदिवासींची प्रामुख्याने जळण, चारा, लहान इमारती लाकूड, जीवनावश्यक वनोपज व रोजगाराची गरज भागेल असे वन व वनेत्तर जमिनीचे नियोजन त्यांच्या सहभागातून साध्य करणे.
- कार्य आयोजना आणि वानिकी मानक/मापदंड विचारात घेऊन बांबूसह गौण वनउपजाचे व्यवस्थापन, संवर्धन व गावाच्या विकासासाठी त्याचा उपयोग करणे.
- वन पर्यटनस्थळांची माहिती पर्यटकांना देणे. वनसंवर्धन व्यवस्थापन करणे.

२) **कार्यक्रमांतर्गत निवड करावयाचे वनक्षेत्रे.**

ग्रामीण परिसरातील अपगत व अवनत वनक्षेत्र व वनेतर क्षेत्राचा (राष्ट्रीय उद्याने व अभयारण्य सोडून) उपयोग या कार्यक्रमासाठी प्रामुख्याने केला जाईल. सदर कार्यक्रमामध्ये ४० टक्केच्या वर घनता असलेली वने (यापुढे अशा वनांना **"चांगली वने"** असे नमूद करण्यात येईल) सुध्दा घेण्यात येतील .

३) **संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीचे गठण**

सदर समिती मुंबई ग्राम पंचायत अधिनियम, १९५८ च्या कलम ४९ अंतर्गत असलेल्या तरतुदीस अनुसरुन राहील या समितीची रचना याच अधिनियमातील कलम ४९ मधील उप कलम १,२,३,४ नुसार राहील व त्यास वन संवर्धन आणि विकासाकरीता संयुक्त वन व्यवस्थापन समिती असे संबोधता येईल. या समितीची निर्मिती ग्रामसभा करील. या समितीचा कालावधी पंचायतीच्या कालावधीशी सुसंगत राहील. या समितीचे अधिकार, कार्यव्याप्ती याबाबत ग्रामसभेने पंचायतीशी सल्लामसलत करुन निश्चित करावयाचा आहे व त्याचप्रमाणे या समितीच्या कामकाजावर पंचायतीच्या नियंत्रणाखाली ग्रामसभेने देखरेख आणि कार्यपध्दतीचे नियमन करणेचे आहे. या समितीमध्ये १२ आणि कमाल २४ अशी सदस्य संख्या असेल. या सदस्यांपैकी १/३ पेक्षा कमी नाही असे सदस्य पंचायतीमधील राहतील आणि निम्याहून कमी महिलांची संख्या नसेल. या व्यतिरिक्त शासनाने निर्देश दिल्यानुसार अनुसूचित जाती, अनुसूचित

जमाती, विमुक्त आणि भटक्या जमाती यांनाही प्रतिनिधीत्व अनिवार्य असेल. महिला सदस्यांची नियुक्ती करताना गाव पातळीवरील महिला ग्राम सभेने केलेली शिफारस विचारात घेणे आवश्यक असेल. अशारितीने स्थापन करण्यात येणाऱ्या संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीचा ठराव ग्रामसभा पारित करुन स्थानिक वनक्षेत्रपाल यांना पाठवेल. शासनाचे वतीने संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीचे पदसिध्द सदस्य सचिव वनपाल/वनरक्षक हे कार्य करतील. सर्वसाधारणपणे ज्या गावाची लोकसंख्या १००० पेक्षा अधिक असेल तेथे वनपाल सदस्य सचिव राहतील. ज्या संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीचे गठण दि. २५.४.२००३ च्या शासन निर्णयाच्या कार्यपध्दतीनुसार करण्यात आले आहे, अशा समितीचा कार्यकाळ समाप्तीनंतर वर उल्लेखित कार्यपध्दतीप्रमाणे नवीन संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीचे गठण करण्यात येईल. अशाप्रकारे नवीन संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीचे गठण होईपर्यंत पूर्वीची समिती कार्यरत राहील. परंतू, जुन्या समितीस ग्रामसभेची मंजुरी घेणे अनिवार्य राहील. असे केल्यास सुरु असलेली काम विस्कळीत होणार नाहीत.

आदिवासी क्षेत्रामध्ये ग्रुप ग्रामपंचायतीमध्ये वस्ती/ पाडे असतील तर प्रत्येक वस्ती/पाडे यांची स्वतंत्र संयुक्त वन व्यवस्थापन समिती त्यांच्या ग्रामसभेमधून करावी व त्यामध्ये वस्ती/पाडे यामधील लोक सदस्य म्हणून पात्र राहतील.

४) **<u>समितीला द्यावयाच्या वनक्षेत्राची निवड</u>** :-

वनपरिक्षेत्र अधिकारी समितीचे सभासद व कार्यकारी समितीचे यादीसह अहवाल, उपवनसंरक्षक यांचेकडे पाठवतील. उपवनसंरक्षक त्यांचेकडे प्राप्त झालेल्या प्रस्तावांची छाननी करुन संबंधित सहायक वनसंरक्षक, वनपरिक्षेत्र अधिकारी व संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीशी सल्लामसलत करुन समितीकरिता वन व वनेतर क्षेत्राची निवड करतील. समितीला द्यावयाच्या क्षेत्राची निवड करताना सभासदांची संख्या, वनाची उत्पादन क्षमता वनक्षेत्रातील पर्यटन स्थळे व तत्सम ठिकाणे इत्यादींचा विचार करुन क्षेत्राची निवड केली जाईल. सर्वसाधारणपणे गावठाणापासून ३ कि.मी. पर्यन्तचे क्षेत्र समितीचे व्यवस्थापनाकरिता निवडण्यात यावे. एकापेक्षा अधिक गावे असल्यास दोन गावांच्या मध्यभागापासून ग्रामस्थांच्या सहकार्याने क्षेत्र अंतिमत: निश्चित केले जाईल.

५) **समझोता समयलेख**

समितीचे क्षेत्र निवडल्यानंतर व नोंदणी केल्यानंतर विहीत प्रपत्रामध्ये उपवनसंरक्षक (प्रा.) व संयुक्त वनव्यवस्थापन समिती यांचेमध्ये समझोता समयलेख करण्यात येईल. तसेच यापूर्वी झालेल्या समझोता समयलेखाचा कार्यकाळ समाप्त झाला असेल तर अशा समितीचे नवीन समझोता समयलेख वरील पध्दतीप्रमाणे करता येईल. **समितीची नोंद झाल्यापासून १ महिन्याचे आत सुधारित समझोता समयलेख तयार करण्यात येईल.** या प्रस्तावानुसार समझोता समयलेख यामध्ये यथानुरुप बदल करण्याबाबत प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा वनबल प्रमुख यांचे स्तरावर निर्णय घेण्यात येईल.

६) **सूक्ष्म योजना**

वन, वन्यजीव व जैवविविधता यांचा अविभाज्य संबंध असल्याने संयुक्त वनव्यवस्थापन समिती वनविभागाच्या सहभागाने वनाचे संरक्षण, वन्यजीवांचे व जैव विविधतेचे संरक्षण, संवर्धन, मृद व जलसंधारण, गावविकास, रोजगार निर्मिती आणि उत्पन्न वाढीबाबत योजना या सर्व बाबींचा विचार करुन सूक्ष्म योजना तयार करेल. प्रामुख्याने वनक्षेत्रावर अवलंबत्व कमी करणे, सुधारित चुली, बायोगॅस व तत्सम साधनांचा वापर, घरगोठा व त्याच्याशी निगडीत चारा निर्मिती, पर्यटन स्थळांची देखभाल तथा मार्गदर्शक नियुक्ती, बांबू समुपयोजन इत्यादी बाबींचा अंतर्भाव असेल.

वनालगतच्या क्षेत्राजवळील शेतकरी/कास्तकार वंश परंपरेनुसार ढोबळमानाने निश्चित करण्यात आलेल्या वनक्षेत्रातुनच आपल्या दैनंदिन गरजा भागवितो. यास्तव अशा क्षेत्राचे संरक्षण करण्याची जबाबदारी त्याच कास्तकारास संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीने दिल्यास चराई/वणवा/चोरटी ताडे/अतिक्रमण यासारखे गुन्हे आटोक्यात आणण्याचे काम प्रभावीपणे होईल. या बाबीवर भर देण्याकरीता अशा कास्तकाराकरीता प्रोत्साहनात्मक योजना राबविण्याचा समावेश सूक्ष्म आराखड्यात असेल.

वरील सूक्ष्म योजनेमध्ये वनाचे व्यवस्थापन, कार्य आयोजनाच्या तत्त्वप्रणालीनुसार असेल. त्यामध्ये वनसंवर्धन अधिनियम, १९८० अंतर्गत तरतुदी व इतर संबंधित कायद्याचे उल्लंघन होणार नाही याची दक्षता घेण्यात येईल. वनक्षेत्रावर समिती सदर योजना समितीशी सल्लामसलत करुन उपवनसंरक्षक (प्रा.) यांचेकडे सादर करेल. सूक्ष्म योजना प्राप्त झाल्यानंतर उपवनसंरक्षक (प्रा.) योजनेची छाननी करुन सूक्ष्म योजनेस मंजुरी देऊन संयुक्त वनव्यवस्थापन समितीस कळवतील. सूक्ष्म

योजना समझोता समयलेख तयार झाल्यानंतर पुढील २ महिन्यात तयार करण्याची जबाबदारी संबंधित उपवनसंरक्षक (प्रा.) यांची राहील.

संयुक्त वन व्यवस्थापन समिती त्यांच्या सदस्यांना गुरांच्या चराईसाठी शुल्क आकारु शकेल तसेच जे सदस्य गावाच्या सुक्ष्म योजनेची अंमलबजावणी करणार नाहीत जसे जे सदस्य अनाधिकृतरित्या वृक्षतोड, चराइ आणि अतिक्रमण करतील तसेच वनातील संरक्षणामध्ये सहभागी होणार नाहीत अशा सदस्यांना संयुक्त वन व्यवस्थापन समिती दंड आकारु शकेल किंवा त्या सदस्यांना गौण वन उपजांच्या फायद्यापासून वंचित ठेवण्यात येईल.

७) संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीचे बचत खाते

शासनाकडून प्राप्त होणा-या निधीच्या व्यवस्थापनेच्या उद्देशाकरिता राष्ट्रीयीकृत बँक किंवा पोस्ट ऑफीसमध्ये संयुक्त बचत खाते उघडण्यात येईल. सदर खात्याचे संचालन कार्यकारी समितीचे अध्यक्ष व सदस्य-सचिव या दोघांद्वारे संयुक्तपणे करण्यात येईल. सदर बचत खात्यास **"सरकारी खाते"** असे म्हणावे. या खात्यांतर्गत होणाऱ्या निधीच्या विनियोगास उपवनसंरक्षक (प्रादेशिक) यांचे स्तरावर मंजुरी घेतली जाईल.

वार्षिक लेखा परिक्षण :- संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीच्या सरकारी खात्याचे राज्य वन विकास यंत्रणा (SFDA) करिता शासनाने प्रचलित केलेली लेखापरिक्षण पध्दतीनुसार कार्यवाही करण्यात येईल.

इतर स्त्रोतांकडून आणि समितीच्या स्वत:च्या उत्पन्नातून प्राप्त होणाऱ्या निधीच्या व्यवस्थापनेच्या उद्देशाकरिता राष्ट्रीयीकृत बँक किंवा पोस्ट ऑफीसमध्ये स्वतंत्ररित्या बचत खाते उघडण्यात येईल. सदर खात्याचे संचालन अध्यक्ष व कोषाध्यक्ष किंवा कार्यकारिणीतील एक सदस्य संयुक्तपणे करतील. सदर बचत खात्यास "संयुक्त वन व्यवस्थापन समिती खाते" असे म्हणावे. सदरहू खात्यातील निधिच्या विनियोगास ग्रामपंचायतीच्या आमसभेअंतर्गत मंजुरी घेतली जाईल.

८) **संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीचे कर्तव्य व जबाबदाऱ्या :**

१. वनाचे, वन्यजीवांचे व जैवविविधतेचे संरक्षण व संवर्धन संयुक्तपणे करणे.

२. वन गुन्हयांवर नियंत्रण ठेवण्याकरिता वन अधिकाऱ्यांसोबत सहकार्य करणे.

३. सूक्ष्म योजनेची योग्यरितीने अंमलबजावणी करणे.

४. इतर विभागांशी समन्वय साधून ग्राम विकासाच्या योजना आखणे व राबविणे.

५. संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीला वर्ग केलेल्या वनक्षेत्रात निसर्ग पर्यटनाच्या कामाला चालना देणे करिता राज्याच्या निसर्ग पर्यटन धोरणानुसार योजना तयार करुन त्याची अंमलबजावणी करणे. यामध्ये स्थानिक पर्यटन स्थळांचा त्यांचा ऱ्हास न होता विकास करणे, यामधून स्थानिकांना रोजगाराच्या संधी उपलब्ध करुन देणे व त्या स्थळाचे महत्व सर्वसामान्यांपर्यंत पोहचविणे याची दखल घेतली जाईल.

६. वनक्षेत्रातील प्रेक्षणीय स्थळे तसेच गड, किल्ले, धबधबे, कुंड इ. ठिकाणी भेट देणाऱ्या पर्यटकांकडून उपद्रव शुल्क व प्रवेश शुल्क वसुलीचे अधिकार समितीस राहतील. जेणेकरुन पर्यटन स्थळाची स्वच्छता, पावित्र्य व निसर्ग समतोल साधता येईल.

७. अवैध वृक्षतोड, चराई, वणवा, शिकार अशा प्रकरणी समितीने दंडनिहाय कार्यवाही करणे अभिप्रेत आहे.

वरीलप्रमाणे समितीने त्यांचे कर्तव्य व जबाबदारी पार पाडल्याबद्दल वनपरिक्षेत्र अधिकारी व वनव्यवस्थापन समिती संयुक्तपणे मूल्यांकन करुन दरवर्षी (वित्तीय वर्ष) उपवनसंरक्षक (प्रा.) यांचेकडे अहवाल सादर करेल.

९) संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीस वनोपजाचे फायदे

अ) अकाष्ठ वनोपज

सूक्ष्म योजना तयार झाल्यानंतर वनाला कुठल्याही प्रकारची इजा न करता व कार्यआयोजनेच्या तरतुदींचा भंग न करता समितीचे सदस्यांना घरगुती उपयोगासाठी अकाष्ठ वनोपज (तेंदू व आपटा पाने वगळून) समितीनी ठरविलेल्या सवलतीच्या दराने मिळेल. तसेच सभासदांना पुरवठा केल्यानंतर शिल्लक राहिलेल्या या वनोत्पादनाची विक्री संयुक्त वनव्यवस्थापन समिती करेल. यामधून प्राप्त झालेल्या उत्पन्नाची रक्कम संयुक्त वनव्यवस्थापन **समिती खात्यामध्ये** जमा करण्यात येईल. याशिवाय बांबू/गवत सारखे अकाष्ठ वनोपज वनसंवर्धनदृष्ट्या उपलब्ध असल्यास त्याचा कार्य आयोजनेतील तरतुदीनुसार लाभ घेता येईल.

अनुसूचित क्षेत्रामध्ये महाराष्ट्र अनुसूचित क्षेत्रातील गौण उत्पादनाच्या मालकीचे हस्तांतरण व महाराष्ट्र गौण वनोत्पादन (व्यापाराचे विनियमन) (सुधारणा) अधिनियम, १९९७ अन्वये ग्रामसभेला गौण वन उपजाची मालकी हस्तांतरीत करण्यात आली असल्याने संयुक्त वन व्यवस्थापन समिती अकाष्ठ वनोत्पादन गोळा करण्यापूर्वी ग्रामसभेच्या ठरावाद्वारे त्याची परवानगी घेईल. त्याचप्रमाणे महाराष्ट्र अनुसूचित क्षेत्रातील गौण वनोत्पादनाच्या मालकीचे हस्तांतरण महाराष्ट्र गौण उत्पादन (व्यापाराचे विनियम) (सुधारणा) अधिनियम, १९९७ व महाराष्ट्र जनजातीच्या व्यक्तीची आर्थिक स्थिती (सुधारणे) अधिनियम, १९७६ चे अनुपालन करण्यात यावे.

अशाप्रकारे वनाचे व्यवस्थापन करीत असताना क्षमतेपेक्षा जास्त वनापजाचे निष्कासन झाल्यास सदर वनापजाचे पुनरुत्पादन होईपावितो सदरहू अधिकार त्या कालावधीपर्यन्त स्थगित ठेवण्याचे अधिकार स्थानिक वनक्षेत्रपालाचे शिफारशीवरुन उपवनसंरक्षक (प्रा.) यांना राहतील.

संयुक्त वन व्यवस्थापन समिती कोणत्याही वन्यप्राणी अभयारण्य, राष्ट्रीय उद्याने व व्याघ्र प्रकल्प यामध्ये असतील तर त्या समितीचे नामकरण इको डेव्हलपमेंट समिती असे राहील व त्या समितीला देण्यात येणाऱ्या फायद्यामध्ये कोणत्याही वनातील काष्ट, अकाष्ट वन उपजाचे फायदे देण्यात येणार नाहीत. परंतू. इतर संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीला जे अधिकार आहेत ते या समितीला देण्यात येतील.

ब) **वनक्षेत्रामधील अंतिम व अंतरिम तोडीचे फायदे**

संयुक्त वनव्यवस्थापन समितीला त्यांना वर्ग केलेल्या क्षेत्रामधून कार्यआयोजनेप्रमाणे मिळालेल्या उत्पादनातील चांगल्या वनामध्ये **२० टक्के** पर्यंत व अपगत / अवनत वनामध्ये **५० टक्केपर्यंत** वाटा खालील नमूद केल्याप्रमाणे मिळू शकेल. समितीने **५ वर्ष** वनाचे संरक्षण व संवर्धनाबाबत नमूद केलेले कर्तव्य व जबाबदा-या पार पाडल्यानंतर समिती असे फायदे मिळण्यास पात्र ठरेल. अपगत व अवनत वनक्षेत्रात बांबू उत्पादनाचे फायदे समिती गठित झाल्यानंतर, **३ वर्ष** बांबूचे संरक्षण व संवर्धन केल्यासच मिळतील. मात्र चांगल्या जंगलामध्ये कार्य आयोजनेनुसार बांबू तोडण्यास उपलब्ध असेल त्या बांबुचे निष्कासन समिती समझोता समयलेख झाल्यापासून पात्र ठरेल. समितीला वर्ग करण्यात आलेल्या वनांमध्ये कर्ययोजनेमध्ये विशद केल्यानुसार बांबूचे शास्त्रोक्त पद्धतीने निष्कासन करण्यात येईल. असे केल्याने सदर वनांपासून बांबूचे उत्पादन समितीला निरंतर पद्धतीने मिळत राहील.

समितीला पात्र ठरविण्याची प्रक्रिया वनाधिकारी, संयुक्त वन व्यवस्थापन समित्यांचे व स्वयंसेवी संस्थांचे प्रतिनिधी यांची वन परिक्षेत्र पातळीवरील संयुक्त समिती करेल. उपवनसंरक्षक ही संयुक्त समिती गठित करतील व त्यांच्याकडून प्राप्त झालेला अहवाल मुख्य वनसंरक्षकांना सादर करतील. मात्र ठरविलेल्या त्यांना वर्ग केलेल्या क्षेत्रामधील अंतिम व अंतरिम तोडीचे समितीला सर्वफायदे व उत्पादनातील वाटा स्थापनेच्या पांचव्या वर्षापासूनच मिळेल. वनोपजाच्या लिलावापासून प्राप्त होणाऱ्या रकमेतून विक्रीकर व आयकर इत्यादी वजा जाता अनुज्ञेय रकमेच्या चांगल्या वनात २०% आणि अपगत व अवनत वनात ५०% रक्कम संयुक्त वनव्यवस्थापन समितीच्या खात्यात जमा केली जाईल व उर्वरित ५० टक्के रक्कम समितीच्या सरकारी खात्यात जमा करण्यात येईल. या रकमेचा वापर सुक्ष्म योजनेनुसार वन विकासाकरिता व गाव विकासाकरिता केला जाईल. सर्वसाधारणपणे या रकमेचा विनियोग वनक्षेत्रावर स्थानिकांच्या दैनदिन गरजा भागविण्याकरिता पडणारा ताण कमी करण्यासाठी आखलेल्या उपाययोजनेसाठी केला जाईल.

क) वनक्षेत्रात असलेली निसर्गरम्य ठिकाणे व गड-किल्ले संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीच्या कार्यक्षेत्रात आणणे

संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीचे कार्यक्षेत्रातील क्षेत्र निसर्ग पर्यटनाकरिता विकसित करुन, जर पर्यटकांना आकर्षित करता आले तर पर्यटनापासून मिळणारे प्रवेश शुल्क, कॅमेरा शुल्क असे उत्पन्न संयुक्त वनव्यवस्थापन समितीला मिळेल. प्रवेश फी इत्यादी, संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीकडून निर्णय होऊन निश्चित केली जाईल. तथापि सरकारी यंत्रणा किंवा सरकारच्या वतीने सदर ठिकाणी काम करणाऱ्या व्यक्तींना अशा क्षेत्रात प्रवेश फी, इत्यादीची सूट राहील. पर्यटन स्थळाचा ऱ्हास होऊ नये याग्नव संयुक्त वन व्यवस्थापन समिती प्रशिक्षित मार्गदर्शकाच्या सेवा उपलब्ध करुन देईल व त्यायोगे या मार्गदर्शक युवकांना रोजगार उपलब्ध होऊ शकेल. हे मार्गदर्शक शुल्क निश्चितीचे अधिकार संयुक्त वन व्यवस्थापन समिती इतर शुल्काप्रमाणे निश्चित करेल. पर्यटकाकडून मिळणारे शुल्क हे समिती खात्यामध्ये भरण्यात येईल.

जी संयुक्त वन व्यवस्थापन समिती किल्ल्याकडे जाणाऱ्या पाऊलवाटेची स्वच्छता व देखभाल करण्याची जबाबदारी घेईल. त्या समितीस राज्याच्या निसर्ग पर्यटन योजनेतून अनुदान देण्यात येईल. वन विभागांच्या अधिकाऱ्यासोबत सदर समिती खालील प्रमाणे कामे करतील.

१. सर्व किल्ल्यावर जाण्याचे पारंपारिक मार्ग खुणांनी दर्शविण्यात येतील.

२. किल्ल्यावर जाण्याचे प्राचीन मार्ग वापरायोग्य/सुस्थितीत ठेवतील.

३. किल्ल्यावर पिण्याचे पाणी / स्वच्छतागृहांची व्यवस्था ठेवतील.

तसेच जुनी विश्रामगृहे असल्यास चालू स्थितीत ठेवणे व पुरातत्व विभागास आवश्यक त्या सुधारणा करण्यास वन संवर्धन कायद्याच्या अधीन राहून परवानगी देणे ही कामे वन विभागामार्फत करण्यात येतील.

ड) **शुल्काचा वापर**

पर्यटकाकडून मिळणारे शुल्क हे पर्यटन स्थळाची साफसफाई, संरक्षण, माहिती फलक लावणे व पर्यटकासाठी गाईड म्हणून नेमणूक करण्याकरीता वापरण्यात येईल.

इ) **पात्र समित्यांना उपलब्ध असणारे फायदे**

सदर धोरण जाहीर होण्यापूर्वी दि.१६.०३.१९९२ व दि. २५.०४.२००३ चे शासन निर्णयानुसार पात्र समित्यांना जे फायदे अनुज्ञेय आहेत ते फायदे सदर पात्र समित्यांना उपलब्ध राहतील. पात्र ठरविण्यासाठी वनपरिक्षेत्र स्तरावर उपवनसंरक्षक यांचे अध्यक्षतेखाली १ सहायक वनसंरक्षक, संबंधित वनपरिक्षेत्र अधिकारी, आणि २ संयुक्त वनव्यवस्थापन समितीचे सभासद यांची समिती गठीत करण्यात येईल. सदर बैठक परिक्षेत्रातच घेणे बंधनकारक राहील. रोपवन व अवनत वनक्षेत्रामधील अंतरिम तोडीचे फायदे प्रत्यक्षात झालेल्या तोडीप्रमाणे संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीला देण्यात यावा. वनासंबंधी सर्व कामे संबंधित वनविभागाच्या मंजूर कार्य योजनेप्रमाणेच वन समितीमार्फतच करावी. जिथे जंगल कामगार सहकारी संस्थेचे कार्यक्षेत्र नसेल त्या गावांत कुपांची कामे समितीला द्यावीत. सदर समितीच्या कार्यक्षेत्रात होणाऱ्या उत्पादनावरील ७ टक्के कर उपवनसंरक्षक जिल्हा परिषदेला देतील व हा वाटा जिल्हा परिषद समितीला देतील. CAMPA व १३व्या वित्त आयोगामधून अवनत वनक्षेत्र (Degraded

Forest) वनीकरणाचा कार्यक्रम हा संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीमार्फत अंमलबजावणी करण्याचे नियोजन वन विभाग करेल. तसेच शासनाच्या कार्यक्रमाची अंमलबजावणी आणि शासनाने दिलेली कामे करण्यासाठी संयुक्त वन व्यवस्थापन समिती शासनास मनुष्यबळ पुरवेल.

१०) **संयुक्त वनव्यवस्थापन समितीची / सदस्याची मान्यता रद्द करणे**

संयुक्त वनव्यवस्थापन समितीने त्यांचे कर्तव्ये व जबाबदाऱ्या विशेषत: कार्य आयोजनेच्या तरतुदींचे पालन योग्यरितीने हाताळण्यात हयगय केल्यास उपवनसंरक्षक (प्रा.) ही समिती बरखास्त करु शकतील. सदस्याची सदस्यता रद्द करण्याचा निर्णय संयुक्त वनव्यवस्थापन समिती घेईल. हे करताना नैसर्गिक न्यायाच्या तत्वाचे पालन करण्यात येईल.

अपील

समिती / सदस्याची सदस्यता भंग झाल्यानंतर एक महिन्याचे आत समिती / सदस्य मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.) यांचेकडे अपील करु शकतील. मुख्य वनसंरक्षक यांचा निर्णय हा अंतिम राहील.

११) **राज्यपातळीवर समिती**

संयुक्त वन व्यवस्थापन कार्यक्रमांच्या अंमलबजावणी करतांना उदभवणारे अनेक प्रश्न सोडविण्यासाठी व संयुक्त वनव्यवस्थापन समित्या सुरळीतपणे काम करतील यांची खात्री करण्यासाठी प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांच्या अध्यक्षतेखाली पुढे नमूद केल्याप्रमाणे राज्यस्तरीय सुकाणू समिती गठीत करण्यात येत आहे.

१.	प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य	अध्यक्ष
२.	प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (उत्पादन व व्यवस्थापन)	सदस्य
३.	अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प,नियोजन व विकास)	सदस्य
४.	अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (संरक्षण)	सदस्य
५.	अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अकाष्ठ वनोपज, संनियंत्रण व मुल्यांकन)	सदस्य
६.	अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (तंत्रज्ञान व धोरण)	सदस्य
७.	समितीमधून निवड केलेले ३ महिला प्रतिनिधी पुरुष प्रतिनिधी ७, स्वयंसेवी संस्थेचे २ प्रतिनिधी	सदस्य
८.	मुख्य वनसंरक्षक (संयुक्त वन व्यवस्थापन/नियोजन व विकास)	सदस्य-सचिव

१२. अंमलबजावणी प्रक्रिया (**IMPLEMENTATION MECHANISM**)

संयुक्त वन समितीमार्फत वनक्षेत्राचा गैरवापर होऊ नये म्हणून त्यांना अधिकार देते वेळी काही महत्वाच्या अटी व शर्ती लावण्यात येतील तसेच योग्यप्रकारे वनांचे व्यवस्थापन केल्यास आकर्षक बक्षिस योजना राबविण्यात येईल.

सदर शासन निर्णय हा ग्रामविकास विभाग, आदिवासी विकास विभाग, वित्त विभाग यांच्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

संगणक संकेतांक - 201110101434430001

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(प्रवीणसिंह परदेशी)
प्रधान सचिव, महाराष्ट्र शासन

१) मा. मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव
२) मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन
३) सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव
४) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, (वन बल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
५) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
६) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (उत्पादन व व्यवस्थापन), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
७) व्यवस्थापकीय संचालक, वनविकास महामंडळ मर्या. कडबी चौक, नागपूर
८) महासंचालक, सामाजिक वनिकरण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
९) अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (सर्व)
१०) सर्व मुख्य वनसंरक्षक /वनसंरक्षक /उपवनसंरक्षक
११) महालेखापाल-१/२ (लेखा व अनुज्ञेयता/ लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर
१२) सर्व विभागीय आयुक्त
१३) जिल्हाधिकारी (सर्व)
१४) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
१५) सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी.
१६) सर्व मंत्री / राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
१७) प्रकल्प अधिकारी, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा (सर्व)
१८) जिल्हा विकास अधिकारी (सर्व), जिल्हा कृषि अधिकारी / मृद संधारण अधिकारी (सर्व)

१९) जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी (सर्व), जिल्हा आदिवासी कल्याण अधिकारी (सर्व), जिल्हा उद्योग अधिकारी (सर्व)

२०) जिल्हा सार्वजनिक आरोग्य अधिकारी (सर्व)

२१) सर्व कार्यासन अधिकारी, महसूल व वनविभाग (वनकक्ष)

२२) निवडनस्ती, फ-२ कार्यासन, महसूल व वनविभाग, मंत्रालय मुंबई.

JFMC No	Year	Forest cover grouth since adoption of JFM	Growth of an indicator specives since adoption of JFM	Growth in valuable tree species since adoption of JFM	Natrual regener ation in ha	Does JFM have valuable tree species	Total forest land available in JFM	per capita availability of forest land	80% or above belonging to one caste (ST,SC, Upper caste)	3 or more communit ies with at least 15% in each category	No. of land-less house holds	No. of house holds with 0-2 ha	No. of house holds with 2-5 ha	No. of househ olds with 5 ha or more	No. of househ olds with no cattle	No. or % house holds with 1-5 cattle	No. of househ olds with above 5 cattle	No. of active CBOs in JFM	No. of JFMC meeti ngs per year	distan ce to neare st marke t (km)	distan ce to neare st FD	Undermini ng of rights by FD taken place	Formation of JFM done by?	JFM forest used only JFM members	Do JFM members have right to auction NTFPs	infomal rules developed to exclude outsiders free riders from extracting forest product from JFM forest	Can JFMC or employ other sanctions against internal members for illegal felling grazing in ares closed by JFMC or for not provodong volunteers for preventing forest fires	Plantat ion taken in ha	Total Populat ion	SC	ST	OBC	Others	Area closed for grazing in Ha	Grazing incidenc es in area allotted	Total Man days of Shramdan	Total Man days of Shramdan	Benefit from Timber in Rs.	Benefit from Bamboo in Rs.	Awaren ess about JFM GR	Awaren ess about benefit of JFM	Participat ion of members in meetings	Participati on Women members in meetings
vihigaon 1 **(shahapur)**	2007	Positive	Positive	Positive	0	Hirda	1516.36	0.911	ST	ST	194	65	65	32	234	90	36	SHG -1	5	15	2	No	FD	Yes	No	no	Yes JFM fine agaist illegal felling, illegal grazing in areas closed by JFMC	50	1665	44	1601	0	20	100	120	53	54	0	0	Average	Good	10	4
Khardi (Khashti) 2	2007	Positive	Positive	Positive	40	Hirda	310.742	0.890	ST	SC,OBC, ST	89	0	1	0	80	0	10	SHG -1	5	5	RFO Khardi	No.	fd	Yes	No	no	Yes like above	155	349	0	346	0	3	135	175	184	185	0	0	Average	good	9	4
Bhagdal 3	2003	Positive	Positive	Positive	25	Teak, bamboo,	451.735	0.852	ST	OBC	32	27	23	10	40	45	15	SHG -1	12	14	6	No	F D	Yes	No	no	yes like above	50	530	26	185	344	0	451.735	0	124	125	0	0	Average	good	9	2
vihigaon (Kochala) 4	2007	Positive	Positive	Positive	0	Teak, Bamboo,	523.4	0.814	ST	10	41	25	25	0	41	46	15	SHG -1	5	6	0.5	No	FD	Yes	No	no	yes like above	50	643	578	12	26	26	523.4	450	0	1	42500	9375	Average	good	15	4
Dhasai (Kudshet) 5	2003	Positive	Positive	Positive	45	Teak, Ain,Dhavda	403.35	0.670	ST	579	70	36	0	0	36	15	21	SHG - 5	6	13	11	Illicit material seized with the help of JFM were not shared with JFMC	FD	Yes	No	no	yes like above	30	602	590	12	0	0	75	0	1606	1607	50000		Average	Good	8	3
	2010	everything else same								590			10																														
Dholkhmb (Babare) 6	2010	Positive	Positive	Positive	25	Teak, Ain,Dhavda	193.972	0.239	ST	Kunbai	20	35	50	25	50	562	200	SGH -1	12	19	3	No	Forest Dept	Yes	No	no	yes like above	95	812	4	515	239	0	447.82	0	0	1	0	0	Good	Good	11	2
Washala (Susarwadi) 7	2010	Positive	Positive	Positive	20	Teak, Ain,Dhavda	362.9	0.534	ST	0	35	26	10	0	139	62	0	SGH -4	12	14	4	No	Forest Dept	Yes	No	no	yes like above	95	680	9	634	37	418.76	142.599	nil	0	1	0	0	Average	good	8	2
Roha-Prapatra (8)	2003	postive	positive	same		Yes	50		OBC	O.B.C.& S.T.	21	115	15	8	75	71	13	Mahila bachat gut-3 ,	6	12	1	No	FD	Yes	No	Yes	Yes																
	2010	postive	positive	same	25	Yes	50	0.060	O.B.C.	O.B.C.& S.T.	27	119	22	11	72	74	33	Mahila bachat gut-3 ,	6	12	1	No	FD	Yes	No	Yes	Yes	25	837	0	135	702	0	50	0	220	221	0	0	Very good	Very good	25	5
Mangaon (9)	2003	same	same	same		same	41.9		Upper caste	Nil	16	43	28	36	50	49	24	1	10	5	5	No	F.D.	Yes	No	Yes	Yes																
	2010	*positive*	positive	Teak,Ain, bamboo (positive)	25	Teak,Ain, bamboo (positive)	41.9	0.062	Upper caste	Nil	16	58	43	36	50	70	33	5	15	5	5	No	F.D.	Yes	No	Yes	Yes	25	678	10	0	615	0	25	0	100	101	0	0	Very Good	Very Good	439	265
Mahad (10)	2003	positive	positive	Positive		Teak	47.29		Upper caste	No	125	88	37	Nil	140	85	25	1	10	30	15	No	F.D.	Yes	No	Yes	Yes																
	2010	positive	positive	Positive	25	Teak	47.29	0.049	Upper caste	No	132	117	44	Nil	165	103	25	3	10	30	15	No	F.D.	Yes	No	Yes	Yes	25	975	170	No	No	868	47.29	0	0	1	0	0	Good	Good	72	21
Murud (11)	2003	positive	positive	positive		Yes	490		Upper caste	Nil	57	25	12	1	50	25	20	1	5	10	7	No	F.D.	Yes	No	Yes	Yes																
	2010	positive	positive	positive	0	Yes	490	0.734	Upper caste	Nil	77	26	11	1	60	40	15	2	10	10	7	No	F.D.	Yes	No	Yes	Yes	50	668	0	0	0	668	50	0	20	21	0	0	Good	Good	100	35
Mhasala (12)	2003	positive	positive	positive		Yes	78.52		0	S.C., OBC	1	57	20	1	9	65	5	7	7	9	9	No	FD	Yes	No	Yes	Yes																
	2010	positive	positive	positive	0	Yes	78.52	0.242	0	S.C., OBC	1	62	25	1	11	72	6	7	9	9	9	No	FD	Yes	No	Yes	Yes	25	324	30	0	285	0	78.52	0	0	1	0	0	Very good	Very good	8	5
Shriwardhn (13)	2010	positive	positive	positive	25	Yes	60.55	0.129	O.B.C.	O.B.C.& N.T	15	107	0	0	20	97	5	Mahila Bachat gut-7 , Mahila Mandal-1 = Total	8	16	14	0	FD	Yes	No	Yes	Yes	25	469	16	0	453	0	60.55	0	40	41	0	0	good	good	75	48
Alibaug--Dhavar (14)	2003	Positive	Positive	Positive	25	Teak, Bamboo	119		Uper Class	0	22	80	1	0	66	16	4	womens self help groups-1	12	3	7	No	FD	Yes	No	No	no																
	2010	Positive	Positive	Positive	25	Teak, Bamboo	119	0.224	Uper Class	0	22	80	1	0	66	16	4	womens self help groups-1	12	3	7	No	FD	Yes	No	No	no	55	532	0	0	0	532	119	0	1530	1531	0	0	very good	very good	14	2
Dontvatwadi (15)	2010	positive	positive	positive	80	Teak to greater extent.	120.21	0.525	S.T.	0	36	5	0	0	20	21	0	2-Water user association, womens self help	12	13	13	No	Local community	Yes	No	No	No	25	229	0	229	0	0	120.21	0	1210	1211	0	0	Very Good	Very Good	11	3

Gharapura (16)	2010	Positive	Positive	Positive	25	Teak, Bamboo Bear , Karanja, [illegible]	138.04	0.161	Upper caste	0	68	75	6	2	125	16	10	2 womens self help groups	12	30	30	No	FD	Yes	No	no	no	30	860	0	0	576	284	138.04	0	0	1	0	0	good	good	11	4
Tilore (17)	2010	positive	positive	positive	50	Teak	239.92	0.377	Upper Caste	0	42	14	12	0	13	17	12	womens self help groups- 2	6	15	25	No	F.D.	Yes	No	No	No	70	636	214	0	0	422	239.92	0	722	723	0	0	Very Good	Very Good	13	2
Kadsura (18)	2010	positive	positive	positive	50	No	225.44	0.186	Upper Caste	No	76	13	2	0	23	36	27	0	8	5	5	No	F.D.	Yes	No	No	No	25	1215	490	0	0	725	225.44	0	355	356	0	0	satisfactory	satisfactory	11	2
Tadgaon (19)	2010	Positive	Positive	Negative	30	no	491.2034	0.664	Upper caste	Hindu Maratha,Hindu Dhangar,	150	51	15	95	170	20	0	womens self help groups- 5	6	25	13	no	no	Yes	Yes-Grass	NO	NO	50	740	0	360	0	380	491.202	0	900	901	0	0	Very Good	Very Good	11	4
Kashele (20)	2010	Positive	Positive	Positive	30	Teak	92.7424	0.049	Sc St	0	25	32	352	0	60	20	0	womens self help groups- 1	9	1	1	no	F D	Yes	No	no	no	30	1892	98	680	0	1114	30	45	474	475	0	0	Good	Good	15	5
Wavarie (21)	2010	Positive	Positive	Positive	30	Teak Bamboo	297.3952	2.438	N T	No	83	13	4	0	0	68	32	womens self help groups- 1	6	5	4	no	F D	Yes	No	no	No	70	122	0	0	0	122	30 Ha	67 Ha	1475	1476	0	0	Good	Good	15	5
Gondia - Dhanori (22)	2010	Positive	Positive	Positive	20.00	No	181.33	0.132	0	OBC, ST	18	200	43	10	36	205	30	WSHG 19, WUA 1	12	3	3	No	FD	Yes	No	No	No	25.00	1371	113	285	973	0	25	0	213	214	0	0	Yes	Yes	12	5
Zunjaritola (23)	2010	Positive	Positive	Positive	40.00	Yes	108.79	0.884	0	ST, OBC	7	11	8	0	3	13	10	WSHG- 2	5	12	12	No	FD	Yes	No	no	No	45.00	123	0	71	52	0	45.00	0	161	162	0	0	Yes	Yes	11	2
Sarra (24)	2010	Positive	Positive	Positive	42.00	Yes	79.62	0.076	OBC	0	102	90	24	0	12	150	54	WSHG 11, MSHG 1 WUA 1	8	3	3	Yes- Rights given were not removed but illicit material sized by JMFC not shared with JFMC	FD	Yes	No	no	Yes, Fine collected from 2 villagers Rs.300 / Impound of 47 cattles fine not collected by JMFC in 4 years.	37.00	1047	123	46	862	16	79.62	12	912	913	0	0	yes	yes	194	68
Berdipar (25)	2010	Positive	Positive	Positive	30.00	Yes	156.27	0.153	0	OBC,ST	67	133	21	0	21	149	51	WSHG 4, MSHG 2, WUA 1	9	4	4	No	FD	Yes	No	no	Yes, Impound of 40 cattles but fine not collected by JMFC in 4 years	30.00	1019	118	183	718	0	30.00	4	500	501	0	0	yes	yes	90	21
Futana (26)	2010	Positive	Positive	Positive	40.00	Yes	100.00	0.062	0	OBC,ST	37	185	76	11	45	177	87	WSHG 11, MSHG 1, WUA 1	7	12	12	No	FD	Yes	No	Yes	Yes, but no such incidences happened	100.00	1611	234	562	815	0	100.00	195	1248	1249	0	445239	Yes	Yes	74	22
Gadegaon (27)	2010	Positive	Positive	Positive	15.00	Yes	158.62	0.198	0	ST, SC	2300%	123	20	9	47	80	48	WSHG 1	10	0	2	No	FD	Yes	JFMC through WSHG has auctioned 8 MT of NTFP and sold at	No	No	20.00	803	191	554	58	0	20	0	163	164	0	0	yes	yes	10	6
Wardha- Lahadevi (28)	2010	Same	Same	Same	0	Yes	175.05	0.678	ST	Nil	57%	28%	15%	Nil	67%	17%	16%	4 (WSHG) .	24	3	3	No	FD	Yes	Yes	No	Yes	25	258	13	226	0	19	25.00	1	60	61	Nil	Nil	Yes	Yes	100%	100%
sawangi (29)	2010	Same	Same	Same	0	Yes	130.00	0.393	ST	Nil	40%	46%	4%	10%	48%	30%	22%	2 (WSHG)	22	15	15	No	FD	Yes	Yes	No	Yes	14	280	Nil	235	20	25	7.00	Nil	0	1	Nil	Nil	Yes	Yes	100%	100%
masod (30)	2010	Same	Same	Same	10	yes	195.34	0.18	ST 12.05	oth	54%	26%	17%	3%	5%	39%	56%	1 (WSHG)	12	9	1	No	FD	Yes	Yes	No	Yes	19	1083	103	372	200	408	12.00	NIL	5.5	6.5	Nil	Nil	Yes	Yes	100%	100%
Ladghd (31)	2010	Same	Same	Same	10	yes	101 ha	0.18	ST 68.05	oth	67%	26%	6%	1%	26%	42%	32%	1 (WSHG)	12	11	1	No	FD	Yes	Yes	No	Yes	12	575	27	464	0	84	30.00	70	1.2	2.2	Nil	Nil	Yes	Yes	100%	100%
Bhivapur (32)	2010	positive	positive	Same	0	Yes	40.55	0.05	NT	ST,SC, OBC	47%	32%	17%	4%	18%	63%	19%	1 (WSHG)	12	2	1	No	FD	Yes	Yes	No	Yes	10	810	35	205	100	470	Nil	Nil	0	1	Nil	Nil	Awared	Yes	95%	100%
Nandora (33)	2010	positive	positive	positive	0	yes	189.01	0.47	SC,ST	NT,OBC	42%	20%	34%	4%	30%	54%	16%	2 (WSHG)	13	2	1	No	FD	Yes	Yes	No	Yes	10	405	137	158	35	75	75.00	Nil	0	1	Nil	Nil	Awared	Yes	85%	90%
Juwadi (34)	2010	Same	Same	Same	0.05	yes-Teak	161.05	0.29	OBC	NT	46%	31%	21%	2%	48%	46%	6%	Nil	4	8	8	No	FD	Yes	Yes	No	Yes	10	555	94	183	193	85	10	151.050	0.100	1.100	Nil	Nil	Yes	Yes	100%	100%
Amgaon (35)	2010	Same	Same	Same	0.1	yes-misc	303.16	0.394	ST	VJ.NT.	23%	39%	35%	3%	14%	46%	40%	Nil	6	3	3	No	FD	Yes	Yes	No	Yes	15	770	91	315	124	240	15	288.160	0.020	1.020	Nil	Nil	Yes	Yes	100%	100%
Pandhurna (36)	2010	Same	Same	Same	0	Yes	409.23	1.09	ST	19.00%	34%	35%	31%	Nil	30%	55%	15%	1 (WSHG)	4	5	8	No	FD	Yes	Yes	No	Yes	10	374	142	188	13	31	10.00	Nil	0	1	Nil	Nil	Yes	Yes	100%	100%
Panchala (37)	2010	Same	Same	Same	0	Yes	378.47	1.00	ST	5.00%	66%	22%	12%	Nil	90%	5%	5%	2 (WSHG)	6	7	0.5	No	FD	Yes	Yes	No	Yes	25	380	6	362	Nil	12	25.00	Nil	0	1	Nil	Nil	Yes	Yes	100%	100%
Nagpur -Fulzari (37)	2010	same	Same	Same	0	Yes	40	0.35	ST	0	48	50	14	3	55	50	10	1 (WSHG)	9	2	3	No	FD	Yes	Yes	No	Yes	20.00	481	56	413	5	7	20.00	0	0	1	0	0	Yes	Yes	Yes	Yes
Dahoda (38)	2010	Positive	Same	Same	60	Yes	520.59	3.17	0	0	74	34	56	0	78	56	30	1 (WSHG)	12	11	1	No	FD	Yes	Yes	No	Yes	38.00	826	114	459	0	253	98.00	0	0	1	0	0	Yes	Yes	Yes	Yes
Dhanoli (39)	2010	same	Same	Positive	0	Teak	569.69	5.27	ST	0	35	46	21	6	0	98	10	1 (WSHG)	12	6	1	No	FD	Yes	Yes	No	Yes	30.00	390	3	348	10	29	30.00	0	0	1	0	0	Yes	Yes	Yes	Yes
Bhagemaheri (40)	2010	Positive	Same	Positive	0	Yes	290.03	1.08	0	OBC, SC, ST	114	0	107	47	114	54	100	1 (WSHG)	6	10	1	NO	FD	Yes	Yes	No	Yes	10.00	1252	331	232	689	0	10.00	0	0	1	0	0	Yes	Yes	Yes	Yes
Botezari (41)	2010	same	Same	Same	0	yes-Teak & Tendu leaves	380.93	2.35	0	SC, ST, OBC	59	50	40	13	20	90	52	1 (WSHG)	2	5	0.5	No	FD	Yes	Yes	No	Yes	15.00	711	220	95	396	0	15.00	0	0	1	0	0	Yes	Yes	Yes	Yes

Tas (42)	2010	same	Same	Same	300	yes-Teak & other	441.99	0.89	OTH	0	109	214	102	72	55	327	115	1 (WSHG)	6	4	4	No	FD	Yes	Yes	N o	Yes	40.00	1881	110	91	217	1463	40.00	4	20	21	0	0	Yes	Yes	Yes	Yes
Butitola (43)	2010	Positive	Positive	Positive	30	yes-Teak	317.68	16.72	OTH	0	15	4	0	0	7	8	4	1 (WSHG)	4	6	6	No	FD	Yes	Yes	No	Yes	30	95	0.00	19	0	76	30	0	0	1	0	0	Yes	Yes	Yes	Yes
Surewani (44)	2010	Positive	Positive	Positive	0	Teak, Beedi	93.01	1.35	0	SC, ST, OTH	43	8	18	0	4	55	10	1 (WSHG)	11	4	4	No	FD	Yes	Yes	No	Yes	40	380	93	178	34	75	40	0.000	90	91	0.00	0	Yes	Yes	Yes	Yes
Kohla (45)	2010	same	Same	Same	0	Yes	307.96	5.13	ST	0	10	23	19	8	0	30	30	1 (WSHG)	3	10	1	No	FD	Yes	Yes	No	Yes	6.00	225	0	134	0	91	307.96	0	0	1	0	0	Yes	Yes	Yes	Yes
Pindkepar (46)	2010	Positive	Positive	Positive	0	Teak, Tendu	856.51	6.49	ST	0	75	32	0	25	10	72	50	2 (WSHG)	12	7	5	No	FD	Yes	Yes	No	Yes	30.00	690	18	615	25	57	670.12	1	0	1	0	0	Yes	Yes	Yes	Yes
Chandrapur-Kondekhal (48)	2010	Positive	Positive	Positive		Yes	129.42	0.15			57	104	73	0	75	135	24	20 women SHG	12	10	55	no	F.D.	Yes	No	no	Not yet started	30	856	150	55	442	209	30	93.42	0	1	0	0	Yes	Yes	Satisfactory	Satisfactory
Umri (49)	2010	Positive	Positive	Positive		Yes	345.12	1.71			2	40	5	0	3	30	14	8 Women SHG	12	19	30	no	F.D.	Yes	No	no	Not yet started	30	202	0	Nil	56	146	30	315.12	0	1	0	0	Yes	Yes	Satisfactory	Good
Rampur (50)	2010	Positive	Positive	Positive		Yes	197.17	0.68			10	33	27	0	19	36	15	2 women SHG	12	4	4	no	F.D.	Yes	No	No	not yet started	30	292	43	200	19	30	30	167	0	1	0	0	Yes	Yes	Good	Good
Pitichuha (51)	2010	Positive	Positive	Positive		Yes	358.86	1.17			9	25	25	0	0	9	50	4	12	7	7	no	FD	No	No	no	Not yet started	30	306	96	75	0	135	30	328.86	0	1	0	0	Yes	Yes	Satisfactory	Good
Shedegaon (52)	2010	Positive	Positive	Positive		Yes	502.5	0.46			35	197	35	0	108	97	62	10 Women SHG	12	6	6	no	FD	Yes	No	no	not yet started	30	1093	558	23	68	444	30	0	0	1	0	0	yes	yes	Good	Good
Chitat Bodra (53)	2010	Positive	Positive	Positive		Yes	584.89	3.48			13	25	5	0	7	29	7	3 Women SHG 1 Men SHG	10	15	38	No	F.D.	Yes	No	No	no	30	168	25	122	10	11	30	554.89	0	1	0	0	Yes	Yes	Satisfactory	Satisfactory
Bodadha (54)	2010	Positive	Positive	Positive		Yes	228.1	0.32			15	124	27	0	3	110	53	4 Womens SHG 2 Men SHG	11	40	42	No	F.D.	Yes	No	No	no	75	709	158	52	377	122	75	153.1	0	1	0	0	Yes	Yes	Satisfactory	Good
Masli (55)	2010	Positive	Positive	Positive		Yes	141	0.19			57	117	11	0	73	93	19	11	12	8	8	no	F.D.	Yes	No	no	not yet started	100	752	122	23	111	496	100	41	0	1	0	0	Yes	Yes	Satisfactory	Satisfactory
Beldati (56)	2010	Positive	Positive	Positive		Yes	155.33	1.07			2	39	0	0	37	4	0	2 Women SHG	11	3	3	No	F.D.	Yes	No	No	not yet started	100	145	10	71	0	64	125	55.33	365	366	0	0	Yes	Yes	Good	Good
Tapal (57)	2010	Positive	Positive	Positive		Yes	67.43	0.47			2	28	0	0	18	12	0	1	11	14	14	no	F.D.	Yes	No	No	not yet started	30	141	118	0	0	23	30	37.43	365	366	0	0	Yes	Yes	Good	Good
satara bhosale (58)	2010	positive	positive	positive		Yes. Teak,Tendu, Moha, Bamboo	100	1.04			1	29	41	0	21	10	40	7 Women SHG & 1 Men SHG	12	15	5	No	FD	Yes	No	No	Not yet started	78	323	0	306	0	4	36	0	0	1	0	0	Good	Good	Good	Good
Kalmana (59)	2010	positive	positive	positive		Yes. Teak, Tendu, Moha, Bamboo	100	0.039			348	100	40	2	56	280	154	20 Women SHG	7	8	5	No	FD	Yes	No	No	Not yet started	0	2554	349	635	1570	0	0	0	10	11	0	0	Satisfactory	Good	Good	Low
Tulana (60)	2010	positive	positive	positive		Yes, Teak, Tendu, Moha, Bamboo,	50	0.13			45	38	2	23	42	29	37	11 Women SHG	12	8	2	No	FD	Yes	No	No	Not done	0	495	65	132	183	6	0	0	0	1	0	0	Satisfactory	Satisfactory	Good	Medium
Sirsi (61)	2010	positive	positive	positive		Yes, Teak, Tendu, Moha, Bambo	100	0.12			15	53	23	2	12	55	26	2 Women SHG & 1 Men SHG	12	6	3	No	FD	Yes	No	No	Not done so far	55	419	0	393	0	26	55	0	0	1	0	0	Satisfactory	Satisfactory	Good	Medium
Sukwasi (62)	2010	Positive	Positive	Positive		Yes. Teak & Moha	695.656	1.17			75	27	34	0	19	72	45	9 Women SHG	12	12	1	No	FD	YES	NO	No	Not yet done	18	596	91	95	410	Nil	36	0	15	16	0	0	Good	Good	Good	Low
Lathi (63)	2010	positive	positive	positive		Yes, Tendoo, Bamboo, Moha	100	0.07			240	21	104	0	55	190	120	7 Women SHG	12	40	2	No	FD	Yes	No	No	Not yet done	25	1381	210	179	789	203	50	0	15	16	0	0	Good	Good	medium	medium
Ghanoti (64)	2010	positive	positive	positive		Yes, Tendoo, Bamboo, Moha	227.837	1.50			68	57	30	1	118	20	18	7 Women SHG	12	6	0	No	FD	Yes	No	No	not yet done	25	563	0	231	324	8	50	0	15	16	0	0	Medium	Good	Good	Low
Kasargatta (65)	2010	positive	positive	positive		Yes, Tendoo, Bamboo, Moha	100	0.12			68	85	45	4	28	156	18	7 Women SHG	12	5	5	No	FD	Yes	No	No	Not yet done	18	852	118	283	451	0	36	0	0	1	0	0	Medium	Good	Good	Medium
Rupapeth (66)	2010	positive	positive	positive		Yes. Teak, Tendu, Moha, Bamboo, ,Bija	100	0.093			32	91	48	0	18	62	91	4 Women SHG & 1 Men SHG	8	12	3.5	No	FD	Yes.	NO	No	Not yet done	0	1064	28	696	64	276	0	0	0	1	0	0	Satisfactory	Satisfactory	Good	Medium
Hatloni (67)	2010	positive	positive	positive		Yes. Teak, Tendu, Moha, Bamboo	100	0.24			16	48	19	2	0	68	17	4 Women SHG	7	6	3	No	FD	Yes	No	No	Not yet done	25	417	13	306	64	34	50	0	0	1	0	0	Satisfactory	Satisfactory	Good	Medium

Nandappa (68)	2010	positive	positive	positive		Yes. Teak, Tendu, Moha, Bamboo, Garadi, Mawai, Salai,Ain, Bija	400	1.55			5	50	7	0	10	40	12	2 Women SHG	7	8	0	No	FD	Yes	No	No	Not yet employed	25	258	0	157	0	101	50	0	0	1	0	0	Satisfactory	Satisfactory	Good	Low
Kodepur (69)	2010	positive	positive	positive		Yes. Teak, Tendu, Moha, Bamboo, Garadi, Mawai, Salai,Ain, Bija	100	0.80			5	50	7	0	10	40	12	2 Women SHG	10	8	0	No	FD	Yes	No	No	Not Employed	25	497	18	420	0	59	50	0	0	1	0	0	Satisfactory	Satisfactory	Good	Low
Aurangabad-Daregaon (70)	2010	Positive	Positive	Positive		Yes	201.22	0.041			No	No	Yes	No	No	Yes	Yes	No	2	5	5	No	F.D.	Yes	Yes	Yes	Yes	0	4910	900	1200	0	2810	0	No	0	1	0	0	Good	Good	Good	Good
Sarola (71)	2010	Positive	Positive	Positive		No	50	0			Yes	Yes	Yes	No	Yes	Yes	Yes	Yes	12	5	5	No	F.D.	Yes	Yes	No	No	25	195	23	21	100	32	0	No	72	73	0	0	Nil	Nil	95%	60%
Kachi ghati (72)	2010	Same	Same	Same		No	25	0			Yes	Yes	Yes	No	Yes	Yes	Yes	No	12	5	0	No	N.G.O.	Yes	No	No	No	25	1700	39	38	19	85	43	Yes	102	103	0	0	85%	80%	90%	60%
Khatkheda (73)	2010	Positive	Positive	Positive		Yes	465.56	0.27			Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	4	22	3	No	Local community pressure	Yes	No	No	No	74	1700	270	160	1200	70	0	no	672	673	0	0	Yes	Yes	Yes	Yes
Sindefal (74)	2010	Positive	Positive	Positive		No	121.17	0			Yes	Yes	Yes	No	Yes	Yes	Yes	No	12	5	25	No	F.D.	No	No	No	No	25	3100	720	190	300	680	25	Yes	12	13	0	0	0	0	11	5
Kinhi (75)	2010	Positive	Positive	Same		yes Teak	322.62	0.128			Yes	Yes	Yes	Yes	No	Yes	Yes	Yes	4	5	11	No	F.D.	Yes	No	No	Yes	30	2581	106	221	2254	0	30	No	364	365	0	0	Yes	Good	8	1
Divashi (76)	2010	Positive	Positive	Same		No	141.76	Yes			Yes	Yes	Yes	No	Yes	Yes	Yes	Yes	7	10	18	No	F.D.	No	No	Yes	No	25	750	16	148	586	110	30	No	120	121	0	0	0	0	Good	Good
Wadali (77)	2010	Positive	Positive	Positive		Yes	823.71	0.96			Yes	Yes	Yes	No	Yes	Yes	Yes	Yes	9	15	27	No	F.D.	Yes	Yes	Yes	No	30	860	0	0	537	288	30	No	210	211	0	0	Good	0	180	110
Dhopate swar (78)	2010	Positive	Positive	Positive		Yes	551	1			Yes	Yes	Yes	No	No	Yes	Yes	Yes	12	5	11	No	F.D.	Yes	Yes	Yes	No	75	1060	200	0	250	0	100	Yes	200	201	No	0	All member	Yes	Yes	Yes
Dhaman gaon (79)	2010	Positive	Positive	Negative		No	100	Open			Yes	Yes	Yes	No	Yes	Yes	Yes	Yes	12	5	20	No	F.D.	Yes	No	No	No	30	1636	200	90	450	896	334	No	240	241	0	0	All member	Yes	30	15
Kelgaon (80)	2010	Positive	Positive	Positive		No	0	0			Yes	Yes	Yes	No	Yes	Yes	Yes	No	11	5	25	No	F.D.	No	No	No	No	30	3146	466	172	110	2348	30	Yes	12	13	0	0	0	0	11	3
Galwada (81)	2010	Positive	Negative	Same		No	77.81	0			Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	No	4	5	3	No	F.D.	Yes	No	No	No	25	1748	460	510	220	558	25	Yes	453	454	0	0	0	0	9	2
Beed-Daunapur (82)	2010	Negative	positive	Negative		No	643	No			Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	No	2	20	20	No	F.D.	YES	YES	No	No	50	3650	45	--	365	--	643	No	0	1	0	0	YES	YES	310	33%
Talni (83)	2010	Negative	positive	Negative		No	92	No			Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	No	2	4	11	No	F.D.	YES	YES	No	No	50	3450	62	--	225	54	92	No	0	1	0	0	YES	YES	210	31%
Karzani (84)	2010	Negative	Negative	Negative		No	323.45	No			Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	No	2	15	15	No	L.C.P.	Yes	No	No	No	30	1900	32	--	93	125	323.45	Yes	0	1	0	0	Yes	Yes	60%	40%
Imampur (85)	2010	positive	positive	Negative		No	347	Yes			Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	No	10	11	13	No	L.C.P.	Yes	No	Yes	Yes	125	1307	27	--	23	159	347	No	0	1	0	0	Yes	Yes	60%	40%
Ghatsawali (86)	2010	positive	positive	Negative		No	143.969	No			Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	No	4	12	40	No	F.D.	Yes	No	No	No	50	3000	47	--	7	426	143.969	Yes	0	1	0	0	100%	100%	60%	30%
Pokhari (87)	2010	positive	positive	Negative		No	144.896	No			Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	No	4	12	40	No	F.D.	Yes	Yes	No	No	50	1521	39	--	2	221	144.896	No	0	1	0	0	100%	100%	60%	30%
Jadhavwadi (88)	2010	positive	positive	Negative		No	311	No			No	Yes	No	Yes	Yes	Yes	Yes	No	2	5	16	Yes	F.D.	Yes	No	No	No	50	336	--	--	--	53	311	No	0	1	0	0	100%	100%	60%	30%
Misalwadi (89)	2010	positive	positive	Negative		No	369	No			Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	No	2	2	32	Yes	F.D.	Yes	No	No	No	75	333	--	--	--	96	369	Yes	0	1	0	0	100%	100%	60%	40%
Beedsangvi (90)	2010	Positive	Positive	Positive		Yes	800.95	0.19			Yes	Yes	Yes	No	Yes	Yes	Yes	Yes	12	10	10	No	F.D.	Yes	No	Yes	Yes	75	4035	557	354	211	2193	880.95	Yes	0	1	0	0	Yes	Yes	100%	2 members
	2010	Positive	Positive	Positive		Yes	800.95	0.19			Yes	Yes	Yes	No	Yes	Yes	Yes	Yes	12	10	10	No	F.D.	Yes	No	Yes	Yes	0	0	557	354	211	2193	880.95	Yes	0	1	0	0	0	0	0	0
Shekapur (91)	2010	Same	Same	Same		Yes	97.61	0.082			Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	12	7	2	No	F.D.	No	No	No	Yes	24	1178	101	0	931	146	97.61	No	0	1	0	0	0	Yes	Average	3
Osmanabad-Yewati (92)	2010	Same	Same	Same		No	81	0			Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	0	No	F.D.	Yes	No	No	No	0	4910	110	0	845	1221	0	No	0	1	0	0	Good	Good	Good	Good
Katri (93)	2010	Same	Same	Same		No	40	0			Yes	Yes	Yes	No	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	0	No	F.D.	Yes	No	No	No	25	195	345	0	125	675	0	No	72	73	0	0	Nil	Nil	95%	60%
Nagewadi (94)	2010	Same	Same	Same		No	65	0			Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	0	No	F.D.	Yes	No	No	No	25	1700	165	2	246	1113	0	No	102	103	0	0	85%	80%	90%	60%
Ijora (95)	2010	Same	Same	Same		No	69.11	0			Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	0	No	F.D.	Yes	No	No	No	74	1700	185	35	275	1369	0	No	672	673	0	0	Yes	Yes	Yes	Yes
Khed (96)	2010	Same	Same	Same		No	40	0			Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	0	No	F.D.	Yes	No	No	No	25	3100	475	192	235	824	0	No	12	13	0	0	0	0	11	5
Kundali (97)	2010	Same	Same	Same		No	104	0			Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	0	No	F.D.	Yes	No	No	No	30	2581	345	0	975	2103	0	No	364	365	0	0	Yes	Good	8	1
Shirala (98)	2010	Same	Same	Same		No	39	0			Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	0	No	F.D.	Yes	No	No	No	25	750	1208	0	1075	3513	0	No	120	121	0	0	0	0	Good	Good
Borgaon (99)	2010	Same	Same	Same		No	38	0			Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	0	No	F.D.	Yes	No	No	No	30	860	279	75	945	1851	0	No	210	211	0	0	Good	0	180	110
Lambota (100)	2010	Same	Same	Same		No	40	0			Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	0	No	F.D.	Yes	No	No	No	75	1060	437	0	985	2210	0	No	200	201	No	0	All member	Yes	Yes	Yes
Shiradhon (101)	2010	Same	Same	Same		No	50.38	0			Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	0	No	F.D.	Yes	No	No	No	30	1636	588	0	780	1664	0	No	240	241	0	0	All member	Yes	30	15
Hattibet (102)	2010	Same	Same	Same		No	47.25	0			Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	0	No	F.D.	Yes	No	No	No	30	3146	400	100	1248	6652	0	No	12	13	0	0	0	0	11	3
Digras (103)	2010	Same	Same	Same		No	21.78	0			Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	0	No	F.D.	Yes	No	No	No	25	1748	100	0	875	1625	0	No	453	454	0	0	0	0	9	2
Parbhani-Mohkhed (104)	2010	Positive	Positive	Same		Yes	676.186	0.59			Yes	Yes	Yes	No	Yes	Yes	Yes	No	12	5	25	No	F.D.	Yes	No	No	No	75	1144	148	136	0	760	0	No	0	1	0	0	Yes	Yes	0.11	3
Itoli (105)	2010	Positive	Positive	Same		Yes	1134.886	1.5			Yes	Yes	No	No	Yes	Yes	Yes	No	12	3	23	No	F.D.	Yes	No	No	No	51	753	0	152	0	601	0	No	0	1	0	0	Yes	Yes	0.11	3
Nanded-Shivani (106)	2010	Positive	Positive	Positive		Yes	266	3.85			Yes	Yes	No	No	No	No	No	No	13	16	7	No	F.D.	Yes	No	Yes	Yes	50	144	0	0	0	144	Yes	Yes	450	451	0	0	Yes	Yes	50	20
Both (107)	2010	Same	Positive	Positive		Yes	104	0.27			Yes	Yes	Yes	No	No	Yes	No	No	12	7	15	No	F.D.	Yes	Yes	Yes	Yes	11	469	10	40	0	419	Yes	Yes	74	75	0	0	Average	Good	90	50
Hingoli-Jalaldhaba (108)	2010	Positive	Positive	Positive		Yes	Yes	Yes			Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	12	15	1	No	F.D.	Yes	No	No	No	30	1482	Yes	Yes	Yes	Yes	434.476	No	0	1	0	0	Yes	Yes	0.7	0.2
Wadhiwara (109)	2010	Positive	Positive	Positive		Yes	Yes	Yes			Yes	Yes	Yes	No	Yes	Yes	Yes	Yes	11	17	7	No	F.D.	Yes	No	No	No	30	1250	Yes	Yes	Yes	Yes	330.794	No	0	1	0	0	Yes	Yes	0.65	0.2
Chorjawala (110)	2010	Positive	Positive	Positive		Yes	Yes	Yes			Yes	Yes	Yes	No	No	Yes	Yes	Yes	10	35	5	No	F.D.	Yes	No	No	No	30	1550	Yes	Yes	Yes	Yes	61.512	No	0	1	0	0	Yes	Yes	0.72	0.28
Sukaliwir (111)	2010	Positive	Positive	Positive		Yes	Yes	Yes			Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	12	19	3	No	F.D.	Yes	No	No	No	30	2245	Yes	Yes	Yes	Yes	283.158	No	0	1	0	0	Yes	Yes	0.87	0.45
Raholi (112)	2010	Positive	Positive	Positive		Yes	Yes	Yes			Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	8	10	4	No	F.D.	Yes	No	No	No	30	1782	Yes	Yes	Yes	Yes	120.655	No	0	1	0	0	Yes	Yes	0.65	0.35
Ganeshpur (113)	2010	Positive	Positive	Positive		Yes	Yes	Yes			Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	8	15	8	No	F.D.	Yes	No	No	No	30	650	Yes	Yes	Yes	Yes	70.921	No	0	1	0	0	Yes	Yes	0.7	0.4
Nageshwadi (114)		Positive	Positive	Positive		Yes	Yes	Yes			Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	12	5	1	No	F.D.	Yes	No	No	No	20	1673	Yes	Yes	Yes	Yes	294.63	No	0	1	0	0	Yes	Yes	0.7	0.35
Waranga (115)		Positive	Positive	Positive		Yes	Yes	Yes			Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	12	0	2	No	F.D.	Yes	No	No	No	20	3645	Yes	Yes	Yes	Yes	227.838	No	0	1	0	0	Yes	Yes	0.65	0.3
Buldhana-Kawadgaon (116)	2010	Positive	Positive	Positive		Yes	156.56	0.223			11	95	45	10	11	133	12	1	7	13	26	No	FD	Yes	Yes	No	No	0	702	102	140	8	523	0	0	440	441	260000	180000	0	2	1	2
Botha (117)	2010	Positive	Positive	Positive		Yes	15.78	0.042			33	22	8	6	20	28	21	4	8	24	0	No	FD	Yes	Yes	Yes	Yes	15	379	4	0	0	373	15	0	574	575	36000	0	2	2	2	2
Nimkhedi (118)	2010	Same	Positive	Same		Yes	267.9	1.145			83	9	2	0	53	36	5	0	6	12	0	No	FD	Yes	No	No	No	25	562	0	562	0	0	0	0	291	292	100000	0	2	1	2	1
Mandani (119)	2010	Positive	Positive	Positive		Yes	110.27	0.2512			53	23	12	8	19	48	29	5	11	21	3	No	FD	Yes	Yes	Yes	Yes	15	439	439	0	0	0	110.27	0	#REF!	#REF!	200000	0	2	**2**	2	2
Raipur (120)	2010	Negative	Same	Same		Yes	746.45	1.5487			61	21	20	0	58	37	7	0		9	0	No	FD	Yes	No	No	No	0	482	0	0	482	0	0	0	#REF!	#REF!	60000	0	2	**1**	1	0
Amravati-Waglinga (121)	2010	Same	Same	Same		Yes	699.73	0.7296			133	8	33	0	124	46	4	0	4	9	0	No	FD	Yes	No	No	No	15	959	29	930	0	0	55	0	#REF!	#REF!	0	0	2	0	1	0
Khatkali (122)	2010	Same	Same	Same		Yes	343.23	0.6704			36	15	16	0	21	40	6	0	5	7	6	No	FD	Yes	No	No	No	60	512	0	67	0	0	60	40	#REF!	#REF!	0	0	2	1	2	1

Lawada (123)	2010	Same	Same	Same		Yes	221.62	0.8269			29	14	3	6	11	37	4	1	6	22	0	No	FD	Yes	yes-Firewood	No	No	30	268	0	268	0	0	135	0	#REF!	#REF!			1	1	1	1
Gahatang (124)	2010	Positive	Positive	Positive		Yes	228.84	0.7918			27	8	5	0	8	9	23	0	4	23	0	No	FD	Yes	No	No	No	30	289	129	20	0	2	30	473	#REF!	#REF!	0	0	1	1	1	0
Hattighat (125)	2010	Same	Positive	positive		Yes	1362.207	2.6046			87	14	12	0	56	37	21	0	1	10	10	0	FD	Yes	No	No	No	100	523	0	521	0	2	407.923	0	#REF!	#REF!	0	0	2	1	2	1
Nayakheda (126)	2010	Negetive	Same	Same		Yes	631.24	1.6227			27	26	25	0	28	44	6	1	2	6	6	No	FD	Yes	No	No	No	0	389	48	200	8	133	0	0	#REF!	#REF!	0	0	0	0	1	0